

Szerkesztőség:

ik kerület 460. házszám
hová a ap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hird-
tések és ezeknek díjai, ve-
amint a felszólamások kö-
dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Szunyadó erők.

Irta: Dr. Wartha Vince műegyetemi tanár.
(Folytatás és vége.)

Hogy a lehulló csapadékban — mond-
ja Nagy Dezső — mennyi munka rejlik,
annak bemutatására példaként a Tisza völ-
gyének csapadékvizeire fordítsuk figyelmün-
ket. A Tisza és mellékfolyói 157.186 négy-
zetkilóméternyi vízgyűjtő területének fele,
azaz mintegy 80.000 km. számítható for-
rásvidéknek, tehát olyan hegyvidéknek,
melyen számtalan völgy tagozta lankás he-
gyeinek egyes csucsai a 2000 m-en is fe-
lülemelkednek és a mely mint egy 100
vagy 150 m. magasságban éri el a magyar
Nagy Alföld sík mezejét.

A meteorologiai észlelések alapján a
a forrásvidék évi csapadékának átlagát mint-
egy 1000 mm-nek tehetjük, azaz fölvethet-
jük, hogy ott nagy átlagban minden négy-
zetkilóméterre évenként egy millió köbmé-
ter csapadék esik. És mivel a csapadéknak
egy része a földbe szivárog, más réssze
elpárolog vagy másként marad fogva, ez
okból, ha a lefolyásra kerülő vízmenyiséget
a lehullottnak 60 százalékában vesszük fel:
e forrásvidék hegyeiről lezuduló vízmenyi-
ség számértékéül olyan tömeget kapunk, a
melyből, ha az egész év tartamára egyen-
letesen eloszolva gondoljuk, minden má-

sodpercze mintegy 1500 m³. víz jut. És
ha felteszszük, hogy a rendelkezésre álló
több száz méteres esésből a vízmenynyi-
ségnek csakis mintegy 200 m-nyi esés ma-
gasságát tudnók értékesíteni, akkor is négy
millió lóerő állana rendelkezésünkre. Oly
munkaforrás az, mely a mai 4680 külön-
böző motorral dolgozó hazai ipartelepeinek
262 ezer lóerejét egymaga többszörösen
meghaladja és a mely négy millió méter-
mázsa vagy 35 millió tonna köszénmeny-
nyiségnek felel meg! Ez Németországnak
mai széntermelésének több mint 1/3 része.

Ezen a téren Németország ragadta meg
a gyeplőt. Ez az állam még 1875-ben agrár
államnak volt tekinthető, a mennyiben
1 millió métermázsa búzát exportált, már
1901-ben 20 millió métermázsa búzát im-
portált. Az ipar fejlődésével emelkedett a
hegyvidékek munkás lakossága; ez ismét
nagy fogyasztást vont maga után, a mely
nemcsak a vidék adóképeségét emelte, ha-
nem a közlekedési eszközök és utak jöve-
delmezésére is reakciót gyakorolt. Német-
országban már 1904 év végén 16 völgy-
zárlat készen állott, ezeknek költsége 24 és
egy fél millió márkra rugott és rövid idő
mulva már 21 völgyzáradék fog csak West-
fáliában működni. Hazánkban az osztrák
Magyar Államvasut Társaságé lesz a dicső-

ség, hogy az első nagyobb szabású völgy-
záradékot építi, amennyiben szándékában
van a resiczai bánya és vasművek elektro-
mos erővel való ellátása céljából a Ber-
zova-patakot Farkasfalva községe alatt mint-
egy 5 km. távolságban zárófallal elzárni és
ez által 4000 lóerőt előállítani.

A hazánkat félköralakban övező Kár-
pátok csapadékvizeikkel együtt e tekintetből
oly mérhetetlen kincset rejtenek, mely he-
lyes elv szerint kihasználva, leendő iparunk-
nak bő és olcsó mozgató erővel szolgálhat.
És hogy Ben-Akibának is igaza legyen, föl-
említem hogy abban az időben, mikor Eu-
rópának legfejlettebb ipara a bányáipar volt
és e téren az akkor világhírű selmeczbányai
akadémia aegise alatt hazánk vezérszerepet
vitt, találunk bányavárosaink környékén nem
egy völgyzárlatot, aminőket a havasokon az
erdészet fausztatásra ma is alkalmaz.

A zárógátak útján összegyűjtött víz-
menyiségek — mondja Nagy Dezső —
mozgató erejökkel nemcsak az iparra fon-
tosak, hanem üdvös hatással vannak a me-
zőgazdaságra, a folyamszabályzásra, az ár-
vizek elleni védekezésre, a hajózásra, a
városok vízzel való ellátására, csatornázásá-
ra stb. azért ily berendezéseket mindig együt-
tes hatásukban kell elbírálni és nemzetgaz-
dasági fontosságukat ez alapon mérlegelni.

TÁRCZA.

A TETÉTLI HALOMRÓL.

Irta: Győre János.

—* Az „Abony” eredeti tárczája. *—

„Még áll a domb s én állok a' felett,
Játszik velem bűbajos képzelet.

Csekély a domb alig emelkedő,
Ormán csak fű, nem a bérez fenyve nő.

Csak mintha pajzán szélfiak szeszélye
Egykor magát mulatta volna véle,

Midőn a porba játszván, mint szokott,
Fővényből a pusztán esibét rakott.

Vagy, mintha ember hánytva volna nem rég...
Ki! gondolná, hogy százados nagy emlék!”

Arany Jánosnak eme sorai jönnek tollamra,
midőn a halomról — „mely mult csatákról sejtel-
mes regét mond”, — akarunk szólni. Tekintsünk
vissza egy pillanatra a dicső hajdankor fényes
napjaira és

„Emlékezzenek régiékről,
A Szythiából kijüttekről,
Magyaroknak eleikről
És azoknak vitézségekről.”

A tetétleni halom, mely fölött századok vi-

harzottak el, történelmi nevezetességű. A hozzá
fűződő hagyomány a honfoglaló ősök korába nyú-
lik vissza. A monda szerint Árpád vezér ezen a
halmon veretett sátrát a fényes alpári ütközet előtt.
— Erről annyival inkább megemlékezhetünk most,
mert ez évben lesz ezer éves fordulója Árpád
halálának.

A tetétleni halomról a XIII. század elején
Béla király névtelen jegyzője
(Anonymus Glorissimi Belae Regis Hungariae No-
tarius) tesz említést „A magyarok tettei”
(Gesta Hungarorum) című művében. E munka
fennmaradt latin nyelvű krónikáink közül az egyetlen,
mely a honfoglalás történetével részletesen
foglalkozik. Ennek 38 ik fejezetében idevonatkozó-
lag a következőket olvashatjuk:

„Szalán (Zalán), midőn a magyarok hatalmát
és tetteit megértette, megfélemlített, nehogy valaha
haragra gerjedve, őt országából kiűzzék. Tanácsot
tartván hát övéivel, követeket küldte a görög csá-
szárhoz és a bolgár vezérhez, hogy adjanak neki
segítségét a magyarok vezére ellen való harcra.
A görög császár és a bolgár vezér nagy sereget
küldének Szalán vezérnek, mely midőn Szalán
vezérhez megérkezett, azon helyen, melyet Tetet-
nek (Titel) hívnak, nagy öröm lőn a vezér udva-
rában. Másnap Szalán vezér és nemesi tanácsot
tartván, követeket küldének Árpád vezérhez, mond-
ván, hogy földjüket hagyja el és induljon haza
szülőtte földjére. Kik, midőn Árpád vezérhez elér-
keztek és Szalán vezér üzenetét neki elmondták,

Árpád vezér és nemesi megneheztelvén, így üze-
nének vissza Szalán vezérnek: a földet, mely a
Duna és Tisza között fekszik és a Duna vizét,
mely Regensburgtól Görögországba foly, pénzünkön
vettük meg akkor, midőn új emberek voltunk s
árul küldtünk neki tizenkét fehér lovat és egye-
beket, mint főtebb, ő maga is földje jóságát di-
csérve küldött egy nyaláb füvet Olpár (Alpár)
homokjáról és két kulacsosul a Duna vizéből.
Parancsoljuk azért uratoknak Szalán vezérnek,
hogy földünket elhagyva takarodjék rögtön a bol-
gárok földjére, ahonnan ősapja a mi ősapánk
Attila király halála után kiszállott volt. Ha pedig
ezt nem teendi, tudja meg, hogy mi ellene azon-
nal hadra kelünk. Ezt hallván a követek, búcsút
véve, szomorú képpel sietének Szalán vezérhez.
Árpád vezér és nemesi pedig a Zogea (Zagyva) vizétől megin-
dulva egész seregökkel táborba
szállanak a Tetenetlen (Tetétlen)
halom mellett a Tiszáig; azután
a Tisza partján menve Olpár ho-
mokjához érkezének.”¹⁾

Ime a Névtelen jegyző feljegyzése,
mely a hagyományban századokon keresztül nap-
jainkig fenmaradt. A költő szavával élve:

„Hogy épen e halmon verette sátrát,
Honunk szerzője, diadalmos Árpád!

Innen tekinte szét uralkodó
Szemekkel a vitéz honalkotó,

¹⁾ Latinból fordította Szabó Károly.

Remélhetjük, hogy nem sokára kormányzatunk nemcsak anyagi támogatás útján fogja az ipart fejleszteni, hanem azon lesz, hogy az égből hulló energiát hazánk és népünk javára hozzáférhetővé tegye.

Van még két kisebb tényező, a melyet energiaszolgáltatásra fel lehet használni és ez a mozgásban levő levegő, a szél és a föld belsejéből kitóduló gyulékony gázok. Az elsőnek nagy hátránya az állandóság hiánya, míg a másik még a kutatás stadiumában van, ámbár már megtörténtek a szükséges lépések, hogy az artézi kutakból az Alföldön fakadó gázforrások ipari vagy mezőgazdasági célokra értékesíthessenek. A püspökladányi pályaudvar földgázokkal való kivilágítása volt az első kísérlet ezen munkaforrások kihasználására. Azóta a mezőhegyesi állami ménesbirtokon kisebb arányu berendezés létesült és végre egy aradi szeszgyárban 50 lóerejű gépet hajtanak a körülbelül 300 méter mélységről kitóduló gázok. Minő áldás volna, hogy ha sikerülne a szénben és fában szükölködő Alföldön a természetadta energiát kiaknázni?

Közgyűlés.

Nem tudjuk mi oka, de közgyűléseink mostanában igen szűk körben folynak le, amennyiben azokon feles számban sem jelennek meg a tagok. Van 10—15 tagja a képviselőnek, kik egész éven át, sőt soha felé sem néznek a közgyűlésnek, 10—15 pedig távolmarad azért, mert nem akarja magát exponálni egy-egy fontos, vagy terhes tárgy eldöntésénél. Már pedig ez hiba, mert azoknak aztán a legkevesebb joguk van kritikálni a szorgalmasabb munkálkodását, de meg hiányos közgyűléseken nem is érvényesülhet az egész lakosság akarata, nem teljes a képviselete.

Most is csupán 30 tag jelent meg a közgyűlésen, mit Liphay György főbíró megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Sivó Jenőt és Kummer Mihályt kérte föl.

Az első fogas kérdés a telefon felállítása volt, mit Máthé főjegyző referált, újból, az alispán utasítása folytán.

Sivó Jenő szép tárgyilagossággal beszédben nyitotta meg a hosszú vitát, ismertetvén a telefon közhasznát s azt, hogy a felsőbb hatóság azt úgy

is elrendeli, mert a járás többi nyolcz községe hozzájárult, kívánja és azt Abony indokolatlanul meg nem akaszthatja.

Egedi Mihály ellenezte a dolgot, mert nincs pénzünk, de meg Komáromy József is ellenezte. Hasonló álláspontra helyezkedtek Gulyás István, Alp. Nagy Imre, Kopeczki Lipót előbb járásbíró-ságot kíván, azután adjunk telefont.

Dr. Hirn Márton igen érthetően fejtette ki, hogy a haladás elől nem zárkozhatunk el; az idő s a kor követelményei haladnak, az elől kitérni nem lehet, mint a vonat elől, mely bizony félre löki az elébe állót.

Baik Gyula szintén a telefon szükséges volta mellett érvelt.

Temesközy Gerzson reflektált az ellenzék azon érvére, hogy miután Komáromy József ellenzi, tehát csupán azért ellenzi a közgyűlés egy tekintélyes része is, mert Komáromy József sem azért ellenezte, mintha a telefonra szükség nem lenne, vagy az egy haszontalan dolog volna, csupán takarékosági szempontból s ha a többség erre az álláspontra helyezkedik, álláspontja lehet népszerű és tiszteletreméltó álláspont, de a telefont meg nem akadályozhatja, mert arra úgy is kényszerítenek bennünket, a külföld csak az, hogy egy évvel elodázzuk a dolgot. Kéri a költség megszárazását.

Barkó István a teoretikus eszméséről a praktikus álláspontra helyezkedett s kifejtette, hogy miként lehetne a kérdést úgy megoldani, hogy a kecske is jólakjék, a káposzta is megmaradjon, vagyis legyen telefon is, de a pótdó se emelkedjék, úgy i. i., hogy a közmunka alából két éven át használjunk föl 2.000 koronát a köztűakra, ne csináljunk addig gyalog járdákat, a többit fordítsuk a telefonra.

Az ellenzéknek azonban ez sem conveniált, mert — úgymond egyik tag — nyakunkra csinálták a polgári iskolát is és most nyöghetünk alatta.

Szavazásra kerülvén a sor, 17 szavazattal 14 ellenében a telefon felállítása elfogadtatott Barkó indítványa alapján.

Máthé főjegyző felolvasta a szolnoki alispán felhívását a Duna—Tisza csatornának szolnoki torkolata érdekében összehívott értekezleten való képviselőknek tárgyalásán. Bíró és főjegyző kiküldettek, bár itt is felvetett a kérdés, hogy kell-e az a csatorna nekünk, vagy sem, érdemes-e azért konferenciázni?

Vármegyénk nagyérdemű főispánja arczképének megfestetése tárgyában kiküldött bizottság jelentését a művészettel történt megegyezésről, melyet Ft. Léway Mihály biz. einök terjesztett elő, a közgyűlés tudomásul vette.

Tallian Georgina külföldi állampolgárukat elbocsátatott.

Olvastatott Kopeczki és társai kérvénye, mely szerint a Szent István-terén levő faültetés sarkát kéri egy hid-mérleg felállítására.

Bús vigalomban a szív öble fájul ;

Ott kanczatejnél, mely borrhá megerjed,
Harsány mulatság nyers lármája gerjed,

Mig ösztörűfán egy-egy vizsga kém
Függ, mint árboz fölött hajóslegény,

Vagy, egy vezér a hadnak pástora
Vágtat s nyomán fölkel a föld pora,

Megszólal egy kürt napnyugat felé,
Csatára hívó — ez a Lehelé . . . !

Nem, nem — csak a szomszéd A b o n y
[vagy T ö r t e l

Kanásza mulatá magát a kürttel,

Gulyát növel a tábor helye s ök
Alusznak régen a honkeresők.

De te virulj lábuk nyomán, T e t é t l e n !
Bársny füvet, sarjut tenyészsz a réten,

Hogy a kaszás, ha egymást sarkalá,
Kövérend döljön a csapás alá.

Terhes kalászkok habzó aranya
Borítsa földed, — s a csinos tanya,

Mely ott fehérlik zöld faszor megett,
Hordjon magán jólléti bélyeget ;

Körözze mindég színe telt majorság,
Hogy lássa hasznát, Isten, ember, ország

És álljon a domb, a multak jele,
Kimélve bánjon a vész is vele.*2)

2) Arany: A tetétleni halmon. — Magyar Remékirók 43-ik kötet — Franklin Társulat kiadása.

Papp jegyző javaslatára elutasított s ily célra a színház előtti tér, vagy a sertés-piacz jelöltetett ki.

Máthé főjegyző bejelentette, hogy csendőr szárnyparancsnokságot nem kapunk.

A Krakótól a vasutig és onnét a Tószegi-utig az állam köutat épített, ehhez esetleg szükséges feltöltéshez föld az agyagbánya humuszából jelöltetett ki.

Végül anyakönyvvezető helyettesekül Bálint Antal, Máthé Dezső, Kende Ernő és Nagy Lajos jelöltettek meg.

Kossuth-bálról.

A szó igaz értelmében elmondhatjuk, hogy az idei Kossuth-bál is minden tekintetben sikerült, aminek egyik legnyomósabb bizonyítéka, hogy a négyest mintegy 80 pár tánczolta, Perényi Mór ügyes commandója mellett; a másik, hogy a „Kossuth-szobor alap“-ot most is mintegy 200 koronával gyarapíthattuk.

A legnagyobb öröme szolgálhat ugy közönségünknek, mint a nagy körültekintéssel eljáró szoborbizottságnak, hogy ezen Kossuth-bálok iránt mindinkább szélesebb körben terjed az érdeklődés, mindinkább növekedik népszerűsége, amiből a vidék is kiveszi részét, mert sokan voltak Szolnokról, Czeglédéről, Budapestről s a szomszéd községekből.

Nem volt olyan nagyszabású, mint a mult évi, mert az mindig nem lehet úgy, de másrészt nem is volt oly szorongásig túlszűfolt, ami viszont a tánczosok javára szolgált, a mi egy bálnál még is csak a legfőbb kellék.

Társadalmunk minden rétege rangkülömbőség nélkül képviselve volt e mulatságon és így elmondhatjuk, hogy a Kossuth-bálok jövője meg van alapítva, ez egyike leendő ezután is a jótékony célú mulatságok legérdekesebbjeinek és sikeresebbjeinek.

Érdekes körülményként meg kell említenünk, hogy az „Abonyi Diák-szövetség“ Rosenzweig Mór titkár által képviseltette magát a bálban, ki direkté azért utazott le Budapestről.

Ezeket azért mondjuk el, mert lehetnek, kik gyöngéledés vagy más fontos okok miatt nem jelenhettek meg ott.

A szünóra alatt Veinberger Izsák állatorvos köszöntötte föl a rendező szoborbizottságot, majd Beck Aladár méltányolta Temesközy Gerzson, a szoborbizottság elnökének agilitását a Kossuth-szobor ügye körül, mire Temesközy elnök mondott lelkes beszédet a bizottság nevében, megköszönve a szíves elismerést, éltetve a Kossuth-bál hazafias érzelmű, áldozatkész közönségét.

A szoborbizottság itt fejezi ki hálás köszönetét a Polgári Körnek a tánczterem-, a Társalgási Egyletnek saját helyiségei szíves átengedéseért, Barkó István urnak a bál iránt tanúsított nagy szíveségeért, Murányi Jenő és Veinberger Izsák urnaknak e körül tanúsított közreműködésükért és végül, a mit előre kellett volna hangoztatnunk, a díszes bali közönségnek a hazafias célú mulatság sikeréért.

A bál anyagi körülményeiről és a felülfizésekről helyszűke miatt jövő számunkban referálunk, de meg még mindig érkeznek adományok a nemes célra.

Rendező.

Farsang végén.

Még csak pár nap s aztán végére értünk a farsangnak. A fővárosi nép azonban mitsem törődik azzal, hogy elmúlt-e már a farsang, vagy sem — mulatnak egyre nagybőjtben is, mert hat ök azt tartják, hogy „az ember egyszer él, az évek elsuhanak . . .“ De mi szerény vidékiek, jól lehet mi is csak egyszer élünk, másképpen fogjuk fel az életfolyásának tulajdonképpeni módját, célját. Mi ugyanis azt gondoljuk, hogy a mulatságnak és a munkának bizonyos időközökben fel kell egymást váltaniok, mert csak így lesz az élet változatos és csak ezen módon fogja a mulatság a munkát s a munka a mulatságot megédesíteni. A tulhajtott, folytonos munka, avagy mulatság — megrontója az életnek. Azért nagyon helyes társadalmi szokás az — ahol t. i. betartják, — hogy a farsang elmúltával beszüntetik a zajos mulatságokat s mindenki élethivatása szerint egész komolyan fogja meg a munka végét.

Még a vallástalan embernek is be kell látnia,

Le a Tiszáig, amelyen tul ama
Berek sötétül, a táj karama,
S le Alpárnak, hol a kevely Zalán
Földönfutóvá lesz . . . holnap talán !“

A bevezető s az előbbi költői sorokat Arany Jánosnak „A tetétleni halmon“ című remek költeményéből vettük. Arany nagy-körösi tanár korában 1855-ben tanár társaival együtt kirándult a Nagy-Körössel szomszédos Tetétlen pusztára, ahol Tanárky Gedeonnak voltak szívesen látott vendégei. Tanárky birtokán, közel a tanyai lakáshoz fekszik a százados multtal dicsékvő tetétleni halom. A költő lantját megilllette a „százados nagy emlék“ és ekkor született említett című költeménye. A költő elmereng a multon. Játsszik vele a „bűbajos képzelet“ s megelevenedik előtte a honfoglaló ősök tábora s ezt a már idézett részek folytatásaként a legnagyobb művészettel veti papírra.

„Ma még a zászló mind nyelére függ,
Ma még a harcslóvat beközza nyúg ;

Békén legelnek a halom körül
Ropogva, mint láng, mely avarba dül.

Egy ménes ez, egész a látkörig,
Hol a nap fénye játszva megtörik.

Csúcsos süveggel a tengernyi sátrak
Elszórva mindenütt, — s a dali bátrak,

Mint küpöböl méh, ha rajt ereszt,
Körüldongják a szellős ereszt.

Itt ősi dal zeng bujdosó Csabáru,

hogy a farsangi időszakon túl is folytatott zajos multság, egészségének és zsebének ártalmára válik; mennyivel inkább örül a vallását csak némileg is respektáló keresztény hívő annak, hogy immár napok mulva olyan életrendhez kell igazodnia, amely erkölcsi, anyagi és egészségi javakkal jutalmazza meg őt — önmegtadagó életmódjáért. S ha a farsang nagyköltséggel járó multságait tekintjük s a mostanság uralgó túlmas megélhetési viszonyokat mérlegeljük, arra a konkluzióra jutunk, hogy a társadalom unos-untig megelégette a farsangolást. Nem úgy van most, mint régen volt! Régen kevés költséggel is jól multhatott az ember, ma nagy költséggel sem multhat igazán, mert a tulhajtott fényűzéssel kiállított báli kosztümök magas árai, az ételek és italok drágasága, mindjárt ott a bálteremben deprimálják a hangulatot. Ebből következik aztán, hogy a mostani farsangolásnak keserű utóíze van. Jöhet majd egy ocsóbb világ, amikor szerényebb igények mellett a természetes jó kedv aranyos mosolyával gondol vissza minden bálozó a letűnt farsangra.

Ha Karnevál el is hordja az irháját, abból éppen nem következik, hogy most már mindnyájan neki adjuk magunkat a bánatnak miatta, mert hiszen az igazi élet örömhöz nem szükséges a farsang. Akinek az életét nem mételezte meg a sok és keserű csalódás, akinek lelke fölött nem lebeg a bánat fellege, akinek szívéből nem irtották ki irigy emberek az öröm virágait, azok farsang és zenekíséret nélkül is hol magukban, hol családjuk körében vig percekét töltenek, látva és élvezve az életnek egyik-másik spontán jelentkező kedves epizódjait.

Az ilyen öröm az igazi, valódi, természetes életöröm s nem az, amelyet a zene ritmikus ütemei idéznek fel az emberben — drága pénzért.

A farsang elmúltával tehát nem veszítünk semmit. Csak muljék el minél előbb, szívesen adjuk át emléket a feledésnek. Helyette hadd jöjjön a szép böjti időszak, amely megtanít a takarékoságra, mértékletességre, önmegtadagásra, egymás megbecsülésére, megtanít arra is, hogy ne mindég a farsangon jártassuk eszünket, hanem gondoljunk a halálra is, amely ma vagy holnap úgy lehet a bálteremben érhet utól bennünket.

Memento mori! Ember gondoldj a halálra, mert por vagy s porrá leszel!

Aligis.

MI UJSAG?

— **Eljegyzés.** Komáromy Lajos budapesti járásbírói tisztviselő eljegyezte Havas Margitot, Havas Gyula tekintélyes kereskedőnek kedves és bájos leányát. Őszintén üdvözljük az új jegyeseket.

— **Uj jegyző.** Bálint Antal segédjegyzőnk, a f. hó 6-án tartott választás alkalmával Törtel közszeg másodjegyzőjévé választott, 22 szavazattal 5 szavazat ellenében. Szívesen üdvözljük őt az elért czélnál és Törtel községet is, mely egy képzett jegyzőt nyert Bálint Antal személyében.

— **Halálozás.** Széles körben ismert és tisztelt Török, Szilassy és Teszáry családokat súlyos veszteség érte áldott, jó lelkű testvérük és rokonuknak, kistábori Török Malvinnak váratlanul történt elhunytával. Az egészségesnek látszó urhölgy f. hó 4-én reggel a legkisebb változás nélkül kelt föl éjjeli nyugalmából s kilencz óraker hirtelen összeesett és meghalt. Szívszélhűdés oltotta ki a hasznos, vidám életet s borította gyászba a szeretet családtagokat. Ravatalát számos gyönyörű koszoru borította el, mely fölött városunk intelligenciája teljes számmal osztozott a lesújtott családok bánatában. Legyen áldott emlékezete.

— **Egy kinevezés.** Hiteles forrásból értesültünk, hogy Knöpfler Ignáz helybeli izraelita népiskolai igazgató-tanító fiát, Knöpfler Béla okleveles népiskolai tanítót, a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a stájerlakai állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki. — E kinevezés magában véve nem tartozik a meglepő események közzé, mert hogy valamelyik tanítót kinevezik, vagy nem nevezik ki állásra, a fölött egyes emberek és maga az ösztársadalom bizony bizony édes keveset törődnek. — De ha tudjuk azt, hogy a napokban kinevezett szép képzettségű fiatal tanító 6 éven keresztül meghallgatás nélkül kopogtatott a megfelelő fórumok ajtóin, csak azért, mert izraelita vallású magyar honpolgárnak született és hogy e miatt gondos szülőinek és saját magának legnagyobb szomorúságára állás-kereset nélkül kellett hat kerek esztendő eltölte-

nie a reménynek legkisebb vigasza nélkül, — úgy lehetetlen nem örvendeni e kinevezés fölött, melyet ft. Lévy Mihály apát-plébános és szeretett országgyűlési képviselőnk fáradságot és befolyást nem kímélve eszközölt ki, fényes tanúságot tevén arról, hogy nagytehetségű képviselőnk — mint főpap — a felebaráti szeretet vallását nemcsak tanítja, hanem annak jegyében cselekszik is. — A sokat szenvedett szülők és tanító nyerjenek lelkeim gyugvást és boldogulást a kinevezésben, szeretett képviselőnk nemes cselekedetével pedig egy szép virágszálat fűzött érdemeinek koszorujába.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazoknak, kik boldogult testvérünknek végtisztességtételén megjelenésükkel és részvételükkel veszteségünk fölötti bánatunkat enyhíteni szívesek voltak, a gyászolók nevében hálás szívvel köszönetet mond Török Elemér.

— **Jubiláris gyűlés.** A Casinó, városunk e legrégebbi társasköre, ma délelőtt tartja alakulásának 70-ik évi rendes közgyűlést. A jubiláris közgyűlésen a Casinó elnöke, Gulner Gyula, vármegyénk főispánja elnököl.

— **Uj gőzmalom.** Mint értesülünk az abonyi kisgazdák részvény társasági alapon gőzmalomt öhajtanak alapítani. A terv annál figyelembe méltóbb, mert a kis emberek, t. i. kisgazdák és földművesek érdekeit kívánja első sorban is szolgálni. A 100.000 koronányi részvény tőkét az alapítók 20 koronás névértékű részvényekkel akarják összehozni. Az eszme az abonyi róm. kath. olvasó egyesület vezető egyéniségeinek körében keletkezett. Az alapítók sorában Egedi Mihály, Konez Pál, Skultéti István és József, Falusi Mihály, Sivó Jenő, Dr. Thaly Gábor, Telek Mihály, Szakáll Lajos és még számos közbecsülésnek örvendő polgártársunk nevét látjuk, akiknek egyénisége kelő biztosítékot nyújt az iránt, hogy a munkásnép filléréi, melyekből a vállalat alapítatni szándékoztatik, — nem fog könnyelmű üzérkedés céljaira felhasználtni. A vállalat bővebb ösmertetésével jövő számunkban fogunk foglalkozni.

— **Farsang.** Az abonyi katolikus munkásegylet ma estére saját helyiségeiben a könyvtára javára zártkörű táncmultságot rendez Belépti-díj: Személyenként 60 fillér; páronként 1 korona. Kezdeté este 7 óraker. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Az abonyi „katolikus olvasóegylet“ f. évi február hó 11-én, hétfőn saját helyiségeiben könyvtárának gyarapítására zártkörű táncvizigalmat rendez. Kezdeté este fél 8 óraker. E mulatságon csak egyleti tagok jelenhetnek meg, miért is a meghívó másra át nem ruházható s minthogy beléptijegyük is szolgál, a rendezők kérésére előmutatandó.

— **Egyleti élet.** A kath. olvasó egyesület múlt hó 27-én tartotta évi rendes közgyűlést. A számvizsgáló bizottság s elnöki jelentés szerint az egyesületnek van ez idő szerint 390 tagja, bevételé 1636 k. 87 fill. kiadása 1262 k. 76 fill. volt. Az egyesületnek ingó és ingatlan vagyona 8540 koronának felel meg. A tisztviselők az egyhangú választás folytán a régiek maradtak. Veverán István jegyző lemondásával jegyzőül Kovács Béla és Szücs István, a számvizsgáló bizottságba a régiekhez Beviz István és ifj. Konez Marton s Veverán István volt jegyző, a 10 évi buzgó, tevékeny, fáradságot nem ismerő munkásságáért választmányi tagnak — választottak meg.

— **Tankötelesek összeírása.** Vármegyénk közigazgatási bizottsága legutóbb tartott ülésén határozatot hozott arra nézve, hogy az ovó- és tanköteleseket a vármegye egész területén 1907. apr. 15.-től jún. 15-ig terjedő időszak alatt kell összeírni. Az erre vonatkozó határozat megküldetett a megye területén levő összes községek elöljáróságainak, ugyszintén iskolásoknak és anyakönyvvezetőknek s az összeírást teljesítő tanítók részére kifizetendő napidíj az illető polgári községeket fogják terhelni.

— **„Nincs pénz“.** (Beküldetett.) A község által fenntartott ismétlőiskolák tanítóit fáradságos munkájukért számtalan esetben „nincs pénz“-zel

fizetik. Így van ez legujabban is. Bár egy tanító a fizetési mizériák miatt állását már odahagyta. Ha tanítóink kevés fizetésük mellett kénytelenek az ismétlőiskolák vesződni, tessék gondoskodni fizetésüknek kellő időben való kiszolgáltatásáról is. A tanítók egyrésze különben a vármegyei közigazgatási bizottsághoz szándékszik fordulni orvoslásért. Hányadik században is élünk? ?

— **Az áll. anyakönyvi-hivatal heti kimutatása.** Folyó év február hó 2-ától 8-áig a születések száma 8. Született 4 fiú, 4 leány. 7 rkath., 1 izr. Ez évi születések száma 58. — Elhaltak: Lipák István rk. 2 éves, Fehér Gizella rk. 5 éves, Bakos József rk. 3 hónapos, kistábori Török Malvin rk. 53 éves. Ez évi elhalálozások száma 37. — Házasságok kötetett 11. Kovács István rk. és Kis Teréz rk.; Barna János rk. és Lendvai Rozália rk.; Vörös János rk. és Bányai Anna rk.; Gulyás Ferencz rk. és Csizmadia Verona rk.; Balog János rk. és Urbán Anna rk.; Balog János rk. és Sági Veronika rk.; Szabó György rk. és Csikány Mária rk.; Gyígor Pál rk. és Kovács Mária rk.; Gyígor Imre rk. és Varga Teréz rk.; Szőke Ferencz rk. és Habony Mária rk.; Simon Ferencz rk. és Csák Erzsébet rk. Ez évben 30 házasság kötöttet.

Király István abonyi fiók temetkezési vállalatához egy üzletvezető kerestetik, — vagy kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet özv. Király Istvánnál Czegléd temetkezési vállalat.

Eötvös Lajos és Társai kereskedelmi kertészete és magkereskedése

Tarcal (Zemplén m.)

1000 drb. Gleditschia csemete 4 korona.
1000 „ 2 éves akác csemete 10 és 15 korona
1000 „ 1 „ „ 4-6 és 12 korona
1000 „ vadalma csemete 12 és 20 korona
1000 „ vadvörte csemete 14 és 25 korona
Nagyvirágu kerti diszszegfü tövek 10 drb. 1-20 korona, 100 drb. 10 korona.
2 éves bokor rózsák 10 db. 5 kor, 100 db. 35 kor.
Első rendű kerti magvak, virághagymák, disznóvénnyek a legolcsóbb árakon. 3-6

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra bérmentve.

TRÁGYA!

Első Alföldi Trágyaipar vállalat ajánl legolcsóbban:

Tőzeggel szagtalanított

fekál — ürszék compost — (pudrette) és hizott sertés trágyát, félig száraz, (omlós) alakban. Legconcentráltabb, animális trágyák. Központi eladási hely: **Fábián Béla** magnagykereskedés, Budapest, IX. Üllői-ut 11.

Tessék prospectust kérni!

2-6

Eladás.

A Gal Miklos utca 95 szám alatt lévő ház, mely áll 1 nagy üzlethelyiségből, 2 szép szoba és 1 konyhából, az udvarban pincze, nagy göré, faskamra és egy külön nagy faszinból, szabadkézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. advari szállító

TEMESVÁR

Mag-, Növény-, Rózs- és Fa-Nagytenyészetek.

(Művelési terület 94 hold.)

— Világkivitel! —

A legjobb magvak kerti és mezei veteményezésre (Mühle magvai jóságban elérhetők, de ebben felülmulthatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfák (Mühle fái többször átültettek, mindennél jól és b'zatosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőfélék, diszserjék, rózsák stb. (Mühle túlevelű mind télálló, disz- és kuszocserjék, vala mint rózsák a létező legszebb virágúak)

Postacsomagok magvakkal 5 koronán felüli értékben bárhová bérmentve küldetnek.

Mühle kertészeti kézikönyvei dílettánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak.

Dúsan illusztrált főárjegyzék — páratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetik.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemeterü zúrkorkánál

A vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 10

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható: 16-34

Dr. Fleisch E. M.

„Magyar korona” gyógyszerárban

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél decziliteres üveg ára 2 korona Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Sok szenvedéstől szabadul meg,

ha megismeri az **Universal-Fluid** bedörzsölő szert, mely enyhít: **csúzt, köszvényt, reumát, fog- és fejfájást és macacs bőrvizketegséget.** A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti, amit számos elismerő és hálairat igazol. Egy kis próbaüveg ára 40 fillér, egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógyszerháza, Király-u. 12. és Andrássy-út 26.** Vidékre 3 nagy üveget 4 kor. 50 fill. - 12 kis üveget 5 kor.-ért portó és csomagolás költségmentesen küld a **Vörös kereszt gyógyszerháza, Temesvár.** 9-9

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hitelteljes bizonyító leveleket **teljesen ingyen** Rolle C. W. gyógyszerész. Allona-Bahrenfeld. (Elbe.)

Nincsen betegség házánál,

ha meglátja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, reumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlében legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszerárban Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajsz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY



a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb. stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Trágya eladási hirdetmény.

A budapesti „Cséry“-féle trágyagyár részéről közhírré tétetik, miszerint telepünkön nagy mennyiségű jól kezelt compost trágya eladó. A trágya nemcsak a vaspályához, hanem a vonat mentén bárhova szállítható s lerakható. Legolcsóbb árajánlatok s felvilágosítások iránti kérdések **Csillag Gusztávhoz Ceglédre** intézendők, kit e trágya szállításával megbízunk. 10-10

„Cséry“-féle trágyagyár r. t.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

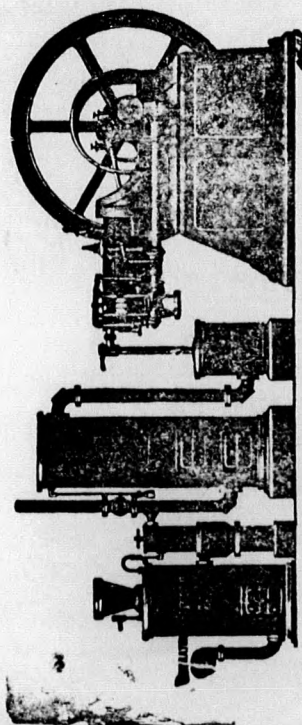
Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghiresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.



Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs. Benzin- és petrolium-motorok és locomobillók, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemből. — Kezvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

